Instructions : i) Attempt any FIVE questions.

Q. 1 Give the various definitions of History and explain the importance of History as a branch of knowledge. (20)

Q. 2 Discuss the nature and scope of History. (20)

Q. 3 State the different primary sources of History and discuss their utility. (20)

Q. 4 Discuss the relationship of History with the other social sciences. (20)

Q. 5 How is the authenticity and credibility of historical sources tested? Discuss (20)

Q. 6 Explain the value of Bibliography in the writing of history. Give examples. (20)

Q. 7 Comment on: (20)

1. Forgery of sources
2. Approach of Kark Marx to history writing

સૂચના : કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખવા.

પ્ર. ૧ ઈતિહાસની વિવિધ વ્યાખ્યાઓ આપો અને એક વિદ્યા શાખા (વિષય) તરીકે ઈતિહાસનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૨૦)

પ્ર. ૨ ઈતિહાસનું સ્વરૂપ અને વિકાસની ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર. ૩ ઈતિહાસના વિવિધ પ્રાથમિક સાધનોની માહિતી આપો તથા તેની ઉપયોગીતાની ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર. ૪ ઈતિહાસ તથા અન્ય સામાજિક શાસ્ત્રો સાથેના સંબંધોની ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર. ૫ ઐતિહાસિક સાધનોની સત્યાતા અને વિશ્વનીયતા કંઈ રીતે તપસવામાં આવે છે ? તેની ચર્ચા કરો. (૨૦)

પ્ર. ૬ ઈતિહાસમાં સંદર્ભ સૂચીઓ બહુમૂલ્યનું સ્પષ્ટીકરણ કરો. ઉદાહરણ આપીને (૨૦)

પ્ર. ૭ સ્પષ્ટ કરો. (૨૦)

૧. સાધનોમાં બનાવટીપણું

૨. કાર્લ માર્કસના ઈતિહાસ લેખનનું દૃષ્ટિકોણ

सूचना : किन्हीं पाँच प्रश्नों के उत्तर दीजिए।

प्र. १ इतिहास की विविध व्याख्या कीजिए? एक विद्याशाखा के रूप में इतिहास का महत्त्व स्पष्ट कीजिए। (२०)

प्र. २ इतिहास के स्वरूप और क्षेत्र की विवेचना कीजिए। (२०)

प्र. ३ इतिहास के विविध प्राथमिक सोत्रो का वर्णन करो तथा इसके उपयोगिता की चर्चा कीजिए। (२०)

प्र. ४ इतिहास और अन्य सामाजिक शास्त्रो के सम्बन्ध की चर्चा कीजिए। (२०)

प्र. ५ एतिहासिक स्त्रोतो की सत्यता तथा विश्वसनीयता को कैसे परीक्षण करोगे चर्चा करो। (२०)

प्र. ६ इतिहास लेखन में सन्दर्भ सूची के मुल्य का स्पष्टीकरण उदाहरण सहित करो। (२०)

प्र. ७ टिप्पणी लिखिए। (२०)

१. स्त्रोतो में जालसाजी

२. कार्ल मार्क्स का इतिहास लेखन दृष्टिकोण

सूचना: कोणतेही पांच प्रश्न सोडवा.

प्र. १ इतिहासाच्या विविध व्याख्या द्या आणि एक विद्याशाखा म्हणून इतिहासाचे महत्त्व स्पष्ट करा. (२०)

प्र. २ इतिहासाचे स्वरूप आणि व्याप्ती यांची चर्चा करा. (२०)

प्र. ३ इतिहासाची विविध पार्थमिक साधने विशद करा आणि त्यांच्या उपयुक्तेची चर्चा करा. (२०)

प्र. ४ इतिहास आणि इतर सामाजिक शास्त्रे यांच्या संबंधांची चर्चा करा. (२०)

प्र. ५ ऐतिहासिक साधनांची सत्यासत्यता आणि विश्वनीयता कशी तपासली जाते ? चर्चा करा. (२०)

प्र. ६ इतिहासलेखाना मध्ये संदर्भसूचीच्या बहुमूल्यतेचे स्पष्टीकरण करा. उदाहरणे द्या. (२०)

प्र. ७ भाष्य करा: (२०)

१. साधनांमधील बनावटपणा

२. कार्ल मार्क्सचा इतिहास लेखनाबाबतचा दृष्टीकोण